

TROMS OG FINNMARK STATSADVOKATEMBETER

Politimesteren i Finnmark
Rådhusvingen 1
9917 Kirkenes

Deres ref.:

Vår ref.:

2020001042LF

Dato:

12. oktober 2020

INSPEKSJON AV FINNMARK POLITIDISTRIKT 2020

1. Bakgrunn og formål:

Finnmark politidistrikt ble sist inspisert av statsadvokatene i november 2019, se inspeksjonsrapport av 11. desember 2019 samt tillegg til inspeksjonsrapport av 29. januar 2020. Begge rapportene vedlegges for enkel referanse.

Det vises og til gjennomført kvalitetsundersøkelse av politidistriktet, nemlig ved at det i perioden 20. januar til 7. februar i år ble gjennomført kvalitetsundersøkelse av etterforskingen og påtalearbeidet i prioriterte voldtektssaker som en del av riksadvokatens koordinerte landsomfattende kvalitetsundersøkelse ved statsadvokatembetene (KU20).

Resultatene etter undersøkelsen ble presentert for Riksadvokaten i rapport av 31. mars 2020, og senere presentert og gjennomgått for politimesteren visepolitimester, påtaleleder, leder for FEFE, leder for FSI og FOA pr. VTC den 17. juni 2020. På grunn av de positive funn og gode resultatene som ble avdekket ved undersøkelsen, har ikke statsadvokatene funnet det nødvendig å vie dette etterforskningsområdet ytterligere oppmerksomhet i egen fagledelse nå. Men, som det vil fremgå av denne rapport, er KU20 gjennomgått og diskutert i forbindelse med årets inspeksjon. KU20 for Finnmark politidistrikt vedlegges for enkel referanse.

Det vises atter til Riksadvokatens mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i 2020 (MP20) – politiet og statsadvokatene, punkt VI, med videre henvisninger til Riksadvokatens brev av 11. desember 2019, hvor det gis føringer for statsadvokatenes fagledelse i 2020. Det vises atter til Troms og Finnmark statsadvokatembeters plan for fagledelsen i 2020 som er formulert slik:

"Gjennomføre ordinære inspeksjoner av politidistriktene. Dette med vekt på statsadvokatenes generelle ansvar for å følge opp saksbehandlingstid, restanser og kvalitet ved politiets etterforskning og påtaleavgjørelser, se herunder MP20 under kap. VI. For Troms politidistrikt gjennomføres besøk ved FEFE og en eller to GDE-er. For Finnmark gjennomføres besøk ved FEFE og en eller to lensmannsdistrikter innen GDE-en. Gjennomføres til høsten."

2. Planlegging og gjennomføring:

Etter drøftelser med politimesteren, ble det avtalt å gjennomføre årets ordinære inspeksjon av politidistriktet i tiden 22. og 23. september, og det vises om dette til brev av 29. november 2018. Inspeksjonen ble deretter gjennomført slik:

Tirsdag 22. september i Kirkenes:

- 08.00-09.00 Møte med politimester og visepolitimester
 09.00-10.30 Møte med påtaleleder, påtaleavsnittsleder og leder for straffesakskontoret.
 09.00-10.30 Møte med PST-lederen (Fause)
 11.00-13.00 Møte med politiadvokatene i Kirkenes, Vadsø og Vardø

Onsdag 23. september i Alta:

- 09.00-10.15 Møte med leder for Finnmark GDE, herunder med fokus på generell etterforskning
 10.30-12.00 Møte med FEFE, herunder med fokus på etterforskning av organisert kriminalitet
 12.30-14.30 Lunch
 12.30-14.00 Møte med politiadvokatene i Alta og Hammerfest

Statsadvokatene gjennomgikk i forkant av inspeksjonen D-lista for straffesakene samt de påtegningene statsadvokatene har skrevet og deretter særskilt samlet gjennom det siste kalenderåret. Det ble atter – i forkant av inspeksjonen - orientert om at statsadvokatene ønsket å gjennomgå lokalt påtaledirektiv samt et utvalg på 50 saker som i den senere tid er avgjort med forelegg. Etter korrespondanse med påtaleavsnittslederen mottok statsadvokatene en liste over 50 saker påtaleavgjort med forelegg. Lokalt påtaledirektiv ble samtidig mottatt.

Det ble som vanlig overlatt til politimesteren og den enkelte leder å bestemme hvem – ut over de angitte – som skulle møte statsadvokatene.

Inspeksjonen ble gjennomført av statsadvokat Kirsti Jullum Jensen og undertegnede.

3. Straffesaksbehandlingen i Finnmark politidistrikt:

3.1. Straffesaksutviklingen

Som det fremgår av JUS066 er antall registrerte straffesaker redusert fra 3.858 saker pr. 1. oktober 2019 til 3.836 saker pr. 1. oktober 2020, tilsvarende en nedgang på 0,6 %.

	I Fjor	I År	Diff	Diff %
ØKONOMI	255	205	-50	-19,6 %
VINNING	590	601	11	1,9 %
VOLD	544	493	-51	-9,4 %
SEDELIGHET	106	103	-3	-2,8 %
NARKOTIKA	425	395	-30	-7,1 %
SKADEVERK	218	263	45	20,6 %
MILJØ	143	205	62	43,4 %
ARBEIDSMILJØ	14	10	-4	-28,6 %
TRAFIKK	823	911	88	10,7 %
ANNEN	535	456	-79	-14,8 %
UNDERSØKELSESSAKER	205	194	-11	-5,4 %
Totalt for	3 858	3 836	-22	-0,6 %

Endringene er beskjedne og fordeler seg noenlunde jevnt blant de ulike sakskategorier. Dette foranlediger ingen ytterligere kommentarer.

2. Saksbehandlingstid

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden pr. 1. oktober 2020 er i følge JUS316 på 82 dager. Til sammenligning var gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2019 108 dager.

Påtale- avgjorte saker	Påtaleavgjorte saker				Gj.snittlig	
	Totalt	Ikke			saksbeh.tid	
		Oppklart	Oppklart	%. Oppklart	Totalt	Oppklart
ØKONOMI	190	68	75	52,4 %	148	191
VINNING	662	430	177	29,2 %	54	93
VOLD	472	143	308	68,3 %	95	94
SEDELIGHET	102	44	55	55,6 %	149	148
NARKOTIKA	446	126	307	70,9 %	103	107
SKADEVERK	257	162	68	29,6 %	42	85
MILJØ	207	61	143	70,1 %	60	61
ARBEIDSMILJØ	10		5	100,0 %	119	199
TRAFIKK	942	124	750	85,8 %	57	59
ANNEN	432	93	297	76,2 %	64	63
Totalt	3 720	1 251	2 185	63,6 %	74	82

Statsadvokatene finner den klare forbedringen i tempoet for straffesaksbehandlingen meget tilfredsstillende. Som det fremgår av tabellen, er gjennomsnittlig saksbehandlingstid tilfredsstillende også for den enkelte sakskategori.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for de prioriterte (oppklarte) voldssakene er i følge monitor i PSV, se punkt 4.7, pr. dags dato 98 dager, hvilket er noe mer den sentralt fastsatte frist på 90 dager. Monitor punkt 4.3 – andel saker påtaleavgjort innen frist - viser en måloppnåelse på 61,5 %. Monitor punkt 4.4 viser videre at sakene i gjennomsnitt er til etterforskning i 65 dager og ved påtaleenheten i 20 dager. Samlet er dette en noe svakere resultat enn pr. første halvår.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for saker (totalt) med gjerningsperson under 18 år (U18) er i følge Monitor punkt 3.7, pr dags dato 35 dager, hvilket er innenfor den sentralt fastsatte frist på 42 dager. Det vises herunder til monitor under punkt 3.3 – andel påtalevedtak innen frist - hvoretter 77,1 % av sakene har påtalevedtak innenfor frist. Monitor under punkt 3.4 viser videre at sakene i gjennomsnitt er til etterforskning i 27 dager og ved påtaleenheten i 13 dager. Samlet er dette på samme nivå som pr. første halvår.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for voldtektssaker (totalt) er i følge monitor under kap. 6.1., når voldtektssaker markeres/velges ut, på 124 dager. Også dette er godt innenfor Riksadvokatens målsetning på 130 dager. Dette er omlag på samme nivå som pr. første halvår.

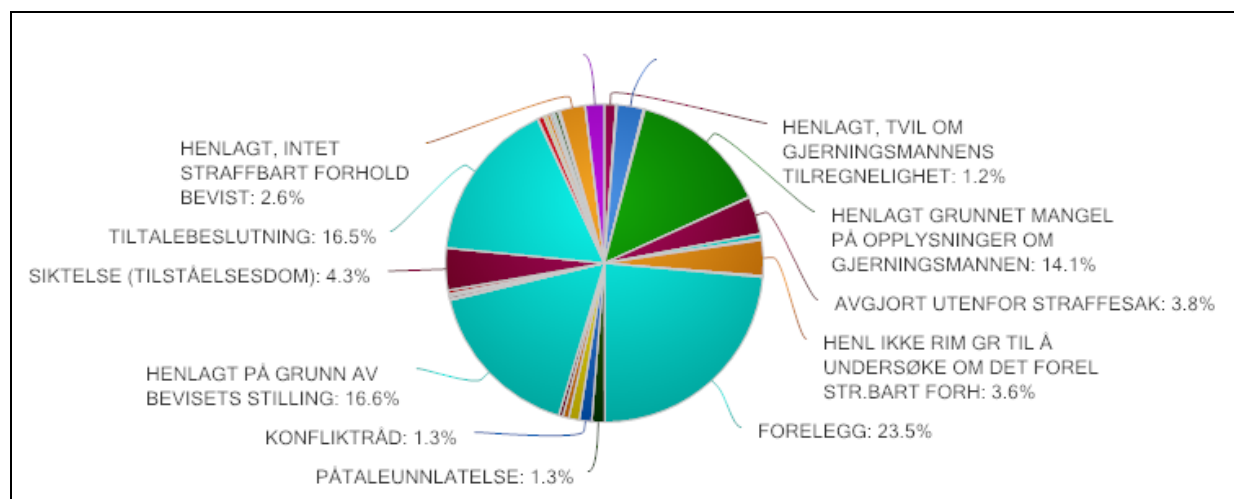
Samlet er resultatet for politidistriktets tempo i straffesaksbehandlingen meget tilfredsstillende og foranlediger ingen ytterligere kommentarer.

3. Oppklaring og iretteføring

Andelen oppklarte straffesaker (andelen positive påtalevedtak) er pr. 1. oktober 2020 på 63,6 %, hvilket anses tilfredsstillende. Til sammenligning var gjennomsnittlig oppklaringsandel totalt for politidistriktet i 2019 på 64,4 %.

Andelen oppklarte vinningsaker er 29,2 %, hvilket er positivt. Den samme positive trenden gjelder oppklaringsandelen for voldssaker (68,3 %) og sedelighetsaker (55,6 %). Det vises for øvrig til tabellen foran under kapittel 3.2 – JUS316.

Når det gjelder politidistriktets praktisering av og fordeling av avgjørelseskoder, vises det til monitor punkt 2.5 - fordeling av avgjørelseskoder Denne grafiske fremstillingen er pr dags dato som det fremgår i grafen under, og viser prosentvis fordeling av de ulike typer påtalevedtak av samtlige påtalevedtak:

De ulike typer positive påtalevedtak fordeler seg slik, og med tallene fra første halvår 2020 i parentes:

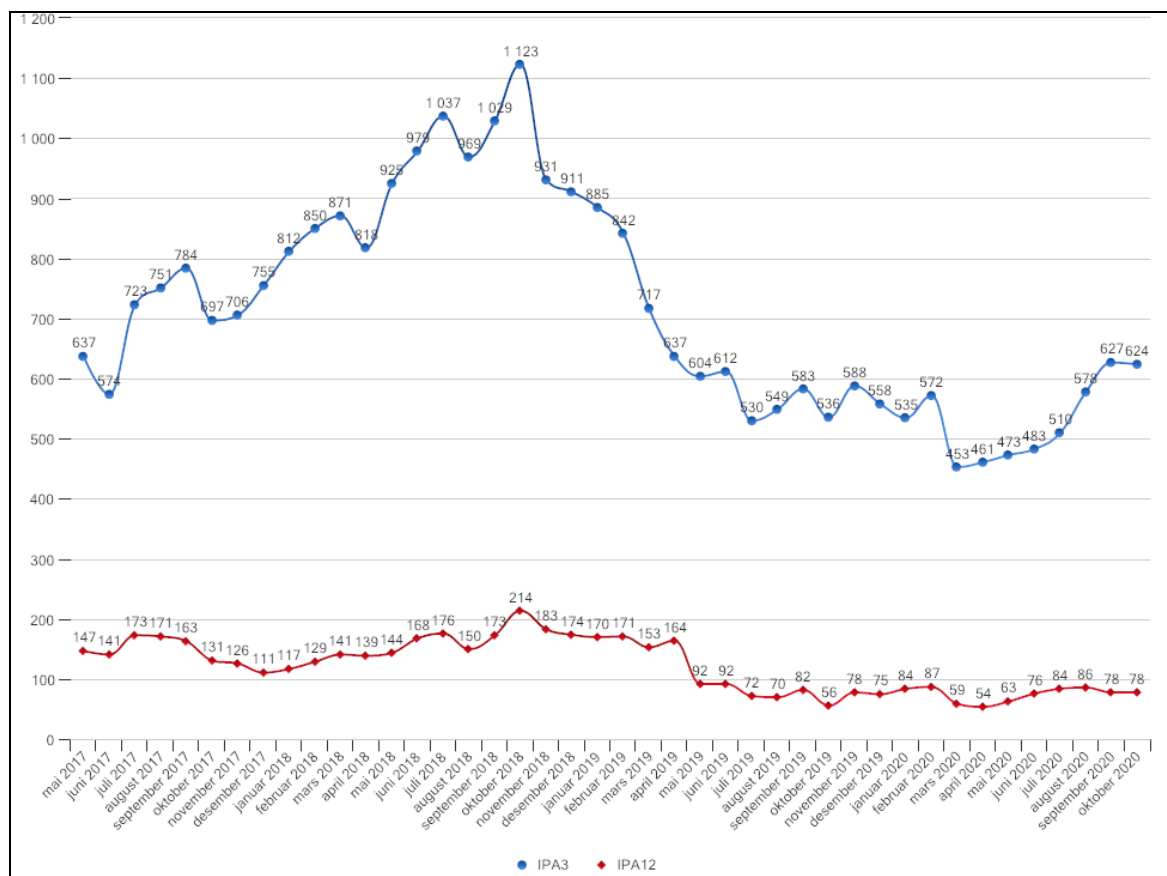
- Tiltalebeslutninger:	16,5 %	(16,7 %)
- Siktelse med tilståelsesdom:	4,3, %	(4,2 %)
- Forelegg:	23,5 %	(23,6 %)
- Påtaleunnlatelser:	1,3 %	(1,4 %)
- Konfliktråd:	1,3 %	(1,3 %)

I forhold til første halvår, foreligger slik kun mindre endringer i hvordan de positive påtalevedtakene fordeler seg.

Statsadvokatene legger atter til grunn at forekomsten av eksempelvis henleggelseskode 103 *Henlagt idet intet straffbart forhold anses bevist* – en avgjørelseskode som regnes som oppklart forhold – er forholdsvis lav, nemlig utgjør en andel på 2,6 %, se monitor punkt 2.4.

4. Restanser

Det vises til de detaljerte fremstillinger i monitor punkt 5.1 – antall restanser. Politidistriktets beholdning av ikke påtaleavgjorte saker, har vist en positiv utvikling siden oktober 2018. Siden den gang er restansene av saker eldre enn 3 måneder redusert fra 1.123 til 512, tilsvarende en reduksjon på 54 %. Dette er en særdeles positiv utvikling. Det vises for øvrig til følgende grafiske fremstilling som er hentet fra monitor:

Politidistriktets har pr dags dato er samlet restanse av 624 ikke påtaleavgjorte straffesaker, hvilket i følge monitor utgjør en restansegrad på 12,1 %. Det nasjonale kravet er som kjent 10 %. Antall ikke påtaleavgjorte saker eldre enn 12 måneder er p.t. 78 og utgjør en restansegrad på 1,5 %. Det nasjonale kravet er her 2 %.

Som det fremgår, fant det sted en "dipp" i antallet saker > 3 mndr. fra 572 i februar til 543 i mars. Dette kan ses i sammenheng med Cov.19-situasjonen som inntraff i samme periode og samtidig endret forutsetningene både hva gjelder antallet nye straffesaker og politidistriktets produksjonskapasitet. Etter dette har restansene for saker > 3 mndr. økt jevnt og trutt til dagens nivå, som atter er 88 saker mer enn 1. oktober i 2019.

Statsadvokatene legger samlet til grunn at politidistriktets restanser for de ikke påtaleavgjorte sakene fremdeles er under god oppfølging og kontroll.

Når det gjelder restansene for de påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige sakene, forefinnes intet godt og enkelt tilgjengelig verktøy for å måle dette. Ved å sammenholde de tilgjengelige JUS087ABC og D-rapportene i Strasak, og etter manuell beregning hvor summen av ikke rettskraftige forhold trekkes fra summen av ikke påtaleavgjorte, fremkommer følgende utvikling for de to siste kalenderår:

	Sum	0 – 3 mndr.	4 – 6 mndr.	7 – 12 mndr.	> 12 mndr.
Pr. 1. januar 2019	1739	249	361	378	811
Pr. 1. juli 2019	1819	247	266	491	815
Pr. 1. januar 2020	1882	203	275	537	807
Pr. 1. juli 2020	1732	257	299	460	718
Pr. 1. oktober 2020	1677	211	257	471	738

Som det fremgår har denne delen av restanseutviklingen vært relativt stabil over tid, dog slik at det anses positivt at restansene totalt sett har gått noe ned siden årsskiftet og pr. første halvår.

Statsadvokatene legger til grunn at også politidistriktets restanser for de påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige sakene er under god oppfølging og kontroll.

4. Referater fra inspeksjonen

4.1. Møte med politimesteren og visepolitimesteren

Politimesteren ønsket velkommen til inspeksjonen og gjorde kort rede for politidistriktets verserende fokusområder. Dette omhandler politiarbeid på stedet (PPS), Felles straffesaksinntak (FSI), Operasjonsentralen (OPS), etterretning, politiråd og tjenestekontor. Som et hele søkes forbedringer gjennom systematisk tilnærming og kunnskapsbasert læring.

Atter kort gjort rede for politidistriktets organisering, med vekt på organisering av straffesaksbehandling og påtalehåndtering, hvilket i det alt vesentlige er som ved forrige inspeksjoner, se inspeksjonsrapporten for 2018 og 2019, samt organisasjonskart for Finnmark politidistrikt som fremgår av "Kilden" pr. 1. februar 2018. Organisasjonskartet vedlegges for enkel referanse.

Statsadvokatene gikk kort gjennom straffesaksbehandlingen og resultatoppnåelsen for første halvår av 2020. Som den korte gjennomgangen av nøkkeltall viser, fortsetter Finnmark politidistrikt å levere meget tilfredsstillende resultater for straffesaksbehandlingen. Straffesaksutviklingen er under god kontroll, oppklaringsandelen er meget høy, saksbehandlingstiden er kort og restansene – både hva gjelder de ikke påtaleavgjorte sakene og de påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige sakene - er under meget god oppfølging og kontroll.

Dette skjer dette til tross for at politidistriktet har vært gjennom en krevde tid som følge av Cov.19-pandemien. Når dette sammenholdes med den foran nevnte nasjonale rapporten fra Justis- og beredskapsdepartementet, er det grunn til å fastslå at Finnmark politidistrikt har kommet bedre gjennom første halvår av 2020 enn flere andre politidistrikt i landet.

Statsadvokatene gjennomgikk deretter ev. oppfølgingspunkter fra inspeksjonen av politidistriktet for 2019, se inspeksjonsrapporten av 11. desember 2019 og tilleggs-rapport av 29. januar 2020, hvilket som kjent omhandlet politiets arbeide med tilrettelagte avhør (TAVH), politidistriktets etablering av FSI samt opplæring i, etablering av rutiner for og håndtering av klagesaker. Som det fremgår av de nevnte rapporter, fant ikke statsadvokatene grunner til å utarbeide særskilte tiltak ut over å be politidistriktet gjennomgå rapportene samt se på enkeltheter i disse.

Statsadvokatene viste videre til KU20 for Finnmark politidistrikt. Denne er også tidligere gjennomgått for politimesteren m.fl. I korte trekk viser resultatene jevn og fin kvalitetshevning over de siste år, hvilket først og fremst antas å komme av det systematiske arbeidet som er lagt ned fra politidistriktets side. Fra rapporten hitsettes videre som følger:

"Kvalitetsundersøkelsen viser i det alt vesentlige positive funn. Med noen få unntak fremstår kvaliteten på etterforskningen i alle ledd som god. Resultatet ble som forventet.

Undersøkelsen er slik overensstemmende med det inntrykk statsadvokatene får gjennom ordinær saksbehandling av enkeltsaker. Utfordringen fremover blir å opprettholde de gode resultatene på dette etterforskningsområdet. Ansvar for dette ligger – som vanlig – i linjen og organisasjonen under politimesterens ledelse, herunder i tett og god dialog og samhandling med statsadvokatene.

Statsadvokatene finner ut over dette ingen grunner til å vie dette etterforskningsområdet ytterligere eller særskilt oppmerksomhet i egen fagledelse nå."

Rapporten ble diskutert, uten at det fremkom ytterligere punkter som krever oppfølging.

Statsadvokatene viste atter til at påtaleledet for Finnmark politidistrikt var gjennomgått, uten at det har fremkommet merknader eller kommentarer til dette.

4.2. Møte med påtaleleder, påtaleavsnittsleder og leder for straffesakskontoret

Det ble innledningsvis gjort rede for status. Pt. består påtaleavsnittet av 17 politiadvokater i tillegg til påtaleleder og seksjonspåtaleleder. Åtte av politiadvokatene har mindre enn to års erfaring fra politiet og flere av disse har tiltrådt i løpet av 2020. Distriktet har således opplevd stor utskiftning av påtalejurister også de siste årene. Det er p.t. 6 politiadvokater som ikke har utvidet påtalekompetanse. Utfordringene med stadig behov for opplæring på ulike steder ble drøftet, og muligheten for å lage et ensartet og standardisert opplæringsprogram hvor statsadvokatene kan bidra, både i forberedelsen av, men også i forbindelse med selve opplæringen, ble diskutert.

For så vidt gjelder samarbeidet med de straffesaksansvarlige ble det opplyst at de er lokalisert 4 steder i distriktet (Alta, Hammerfest, Porsanger og Varanger), hvilket fungerer godt. Politidistriktet har atter tatt nye steg i retning heldigital straffesaksbehandling. Alle dokumenter arkiveres nå elektronisk. Originaldokumenter med underskrift arkiveres særskilt. Det er atter innført heldigitale straffesaksleveranser mellom politidistriktet og statsadvokatene, herunder ved innføring av digital signatur på påtegninger og tiltalebeslutninger m.v.

Politidistriktets kapasiteter til å gjennomføre etterforskning hvor også skjulte etterforskningsmetoder tas i bruk ble diskutert. Dette omhandles ikke nærmere i dette referatet (som er offentlig tilgjengelig). Det vises imidlertid til de muntlige oppfølgingspunkter som ble gitt under møtet.

Statsadvokaten gikk deretter gjennom noen enkeltpunkter for straffesaksbehandlingen ved politidistriktet, herunder oppfølging av klage- og ankefrister, godtakelse av dom, viktigheten av å følge opp statsadvokattiltaler med bevisoppgave og berammingsbrev innen rimelig tid. Det ble atter vist til viktigheten av å følge opp ordre om ytterligere etterforskning samt frister som fastsettes av statsadvokatene m.v.

4.3. Møte med PST

Inspeksjonen ble gjennomført av førstestatsadvokat Lars Fause i samsvar med Riksadvokatens retningslinjer for PST sitt etterforsknings- og påtaleansvar som beskrevet i rundskriv av 20. november 2007 kapittel III.

4.4. Møte med politiadvokatene i Kirkenes, Vadsø og Vardø

Møtet ble gjennomført ved at politiadvokatene enten var til stede i møterommet eller deltok pr VTC. Til stede var også påtaleleder og påtaleseksjonsleder.

Under møtet ble det i korte trekk gjennomgått de samme punkter som under møtet med politimesteren. Herunder gjennomgikk statsadvokatene straffesaksbehandlingen og resultatoppnåelsen for denne for første halvår av 2020, oppfølgingspunkter fra inspeksjonen av politidistriktet for 2019, se inspeksjonsrapporten av 11. desember 2019 og tilleggs-rapport av 29. januar 2020, KU20 for Finnmark politidistrikt samt gjeldende påtaledirektiv for Finnmark politidistrikt. Alt uten at det fremkom særskilte oppfølgingspunkter.

Det ble atter gitt foreløpige kommentarer og merknader til statsadvokatenes kvalitetsgjennomgang av de 50 siste straffesakene som er påtaleavgjort med forelegg, dog slik at det om dette vises til kap. 4.8. under.

De nytilsatte politiadvokatene ble invitert til et heldags introduksjonsmøte hos statsadvokatene i Tromsø.

4.5. Møte med lederen for Finnmark GDE

Leder for Finnmark GDE gjorde rede for enhetens organisering, herunder fordeling på 4 tjenesteenheter, organisering av patruljeenheter samt organisering av etterforskningsinnsatsen. Denne organiseringen er som tidligere.

Samhandlingen mellom FSI og GDE'en ble diskutert. Det samme ble spørsmålet om best mulig utnyttelse av kapasitet for rask og kvalitetsmessig god oppfølging av etterforskningsinnsatsen innen GDE'en.

Et særlig spørsmål som ble drøftet, er hvordan FSI best mulig kan forberede politipatruljer under utrykning og i forkant av etterforskningsinnsats på stedet. Dette gjelder særlig i tilfeller med de mer alvorlige hendelser og hvor det ikke kan forventes av mannskapene i politipatruljen har omfattende erfaringer med de aktuelle sakstyper fra tidligere.

Atter drøftet om de eksisterende digitale verktøy utnyttes i tilstrekkelig grad i forbindelse med politiarbeid på stedet. Her ble mulighetene for fjernavhør ved bruk av VTC ev. oppfølgende fjernavhør ved bruk av VTC diskutert. Statsadvokatene ble herunder orientert om hvilke muligheter – og kapasitetsforbedringer – som ligger i slik utnyttelse av dagens digitale løsninger.

4.6. Møte med FEFE

Lederen for FEFE gjorde rede for bemanning og organisering, hvilket i det alt vesentlige er som tidligere. Tilveksten siden forrige inspeksjonsrapport om FEFE er etablering av et menneskehandel-team. Det ble herunder gjort rede for organisering og bemanning av dette teamet.

Ansvarsfordelingen hva gjelder håndtering av straffesaker i forhold til GDE'en, herunder de gjeldende "trekkregler" er og i det alt vesentlige som tidligere.

Det ble gjort grundig rede for FEFE's organisering og kapasiteter til å gjennomføre etterforskning med skjulte etterforskningsmetoder tas i bruk ble diskutert. Det ble herunder gjort rede for tidligere og verserende straffesaker hvor ulik metodebruk har vært benyttet. Dette tema omhandles ikke nærmere i dette referatet (som er offentlig tilgjengelig).

Spørsmålet om bedret innsats mot A-krim ble diskutert. Det ble herunder gjort rede for verserende straffesak. Ansvar for oppfølging av A-krim koordineres av Økoteamet.

Ev. oppfølgingspunkter etter KU20 for Finnmark politidistrikt ble diskutert, jf også foran om dette. Selv om statsadvokatene ikke har funnet noe særskilt å bemerke nå, ønsker FEFE å utpeke og øremerke en av sine etterforskningsledere til følge opp hver enkelt straffesak, hvilket ventelig vil bidra til å opprettholde og sikre et forsvarlig kvalitetsnivå på dette prioriterte kriminalitetsområdet.

4.6. Møte med politiadvokatene i Alta og Hammerfest

Møtet ble gjennomført ved at politiadvokatene enten var til stede i møterommet eller deltok pr VTC. Til stede var også påtaleleder.

Under møtet ble det, som under møtet for politiadvokatene i Kirkenes Vadsø og Vardø, i korte trekk gjennomgått de samme punkter som under møtet med politimesteren. Herunder gjennomgikk statsadvokatene straffesaksbehandlingen og resultatoppnåelsen for denne for første halvår av 2020, oppfølgingspunkter fra inspeksjonen av politidistriktet for 2019, se inspeksjonsrapporten av 11. desember 2019 og tilleggs-rapport av 29. januar 2020, KU20 for Finnmark politidistrikt samt gjeldende påtaledirektiv for Finnmark politidistrikt. Alt uten at det fremkom særskilte oppfølgingspunkter.

Det ble atter gitt foreløpige kommentarer og merknader til statsadvokatenes kvalitetsgjennomgang av de 50 siste straffesakene som er påtaleavgjort med forelegg, dog slik at det om dette vises til kap. 4.8. under.

De nytilsatte politiadvokatene ble invitert til et heldags introduksjonsmøte hos statsadvokatene i Tromsø.

4.7. Øvrige poster/besøk

Det ble i forbindelse med inspeksjonen tid til et kort besøk og omvisning på operasjonssentralen i Kirkenes.

Statsadvokatene fikk og kort omvisning på og presentasjon av Barnehuset i Kirkenes. Det konstateres herunder at dette er fullt operativt og synes å fungere godt etter intensjon og behov.

4.8. Kvalitetsgjennomgang av de 50 siste straffesakene som er påtaleavgjort med forelegg:

Statsadvokatene mottok i forkant av inspeksjonen en liste fra Finnmark politidistrikt som viste registreringsdato, saksnummer og statistikkgruppe m.v. for de 55 siste straffesakene som er påtaleavgjort med utferdigelse av forelegg.

Med bakgrunn i erfaringer fra tidligere kvalitetsundersøkelser, herunder tilnærmet samme undersøkelse som ble foretatt under inspeksjonen av politidistriktet i 2019, utarbeidet statsadvokatene en liste med til sammen 17 hovedpunkter/kvalitetsindikatorer. Dette var som følger:

1. *Saksnummer:*
2. *Registreringsdato:*
3. *Sakstype og koding:*
4. *Org. enhet:*
5. *Påtalevedtak dato:*
6. *Tidsbruk fra anmeldelse/reg.dato til påtalevedtak i dager:*
7. *Har saken ligget uirksom lengre enn 4 uker?*
8. *Foreligger korrekt sakskode?*
9. *Har FSI vært inne i saken?*

10. *Vurdering av forholdet mellom anmeldelse og om vilkårene etter straffeprosessloven § 224 er til stede.*
11. *Vurdering av den innholdsmessige etterforskingens kvalitet, ved:*
 - a. *Avhør av vitner:*
 - b. *Avhør av siktede:*
 - c. *Ev. bruk av tvangsmidler:*
 - d. *Ev. innhenting av andre relevante opplysninger:*
12. *Vurdering av sakens framdrift:*
13. *Foreligger korrekt påtalevedtak:*
 - a. *Er forelegg riktig reaksjon?*
 - b. *Vurdering av rettslig grunnlag/subsumsjon*
 - c. *Vurdering av grunnlagsbeskrivelse*
 - d. *Vurdering av botens størrelse*
 - e. *Vurdering av andre reaksjoner slik som tap av førerrett, inndragning, erstatning o.l*
14. *Er forelegget vedtatt?*
15. *Dersom forelegg ikke er vedtatt, hvordan vurderes saken fulgt opp videre?*
16. *Samlet vurdering:*
17. *Ev. ytterligere kommentarer:*

Til sammen 50 straffesakene ble deretter gjennomgått i løpet av uke 39 og 40. Det ble her ført et skjema for hver sak, hvor hvert hoved- og underspørsmål ble besvart med angivelse av datoer, tallverdier eller bedømt etter kriteriene ikke tilfredsstillende, nøytral eller tilfredsstillende.

Det understrekes at formålet med denne kvalitetsgjennomgangen var å kartlegge situasjonen i politidistriktene samt utarbeide ev. forslag til tiltak.

Med utgangspunkt i sakslisten som foran nevnt, gjennomgikk statsadvokatene til sammen 50 saker som var registrert i perioden 2. mai – 9. september 2020, påtaleavgjort i tiden 5. august – 25. september 2020, og som omfattet følgende saksområder:

- Trafikk: 22 saker
- Smittevern: 1 sak
- Vinning: 2 saker
- Narkotika: 9 saker
- Ordensforstyrrelser: 4 saker
- Seksuallovbrudd: 1 sak
- Tollovertredelser: 2 saker
- Havressurs/miljø: 8 saker
- Andre forhold: 1 sak

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse sakene, fra registrering til påtalevedtak, ble manuelt beregnet til 19,7 dager. Av dette hadde til sammen 4 saker ligget helt uvirksomme i mer enn 4 uker.

På grunnlag i statsadvokatenes gjennomgang av sakene i BL, vurderes samtlige saker riktig kodet. I følge BL fremgikk det at FSI hadde vurdert saken og gitt føringer for den videre sakshåndtering og etterforskning i til sammen 45 saker. Statsadvokatene vurderer at sakene gjennomgående var korrekt håndtert initialt og deretter undergitt riktig prioritering og videre oppfølging.

Statsadvokatene fant intet negativt å bemerke til hvordan avhør av fornærmede, vitner og siktede var gjennomført eller til hvordan andre relevante saksopplysninger var innhentet under etterforskningsfasen. Politiet hadde foretatt avhør av den mistenkte i forkant av påtalevedtak i

til sammen 27 saker, hvilket vitner om tilfredsstillende grundighet i etterforskingen, herunder med ivaretagelse av tilstrekkelig kontradiksjon.

I forhold til spørsmålet om sakene var undergitt tilfredsstillende tempo og fremdrift, vises til de 4 foran nevnte sakene som hadde ligget totalt uvirksomme i mer enn 4 uker. Dette synes noe unødvendig, sakenes art og omfang tatt i betraktning. For de øvrige sakene fant statsadvokatene intet negativt å bemerke.

Statsadvokatene fant ingen avvik mellom saksforhold og valg av reaksjonsform, nemlig til at det var utferdiget forelegg. Det var heller intet vesentlig å bemerke til valg av straffebud eller til utforming av grunnlagsbeskrivelse, dog slik at statsadvokatene påviste 4 saker hvor enten rettslig grunnlag (subsumsjonen) og/eller grunnlagsbeskrivelsen kunne holdt bedre kvalitet og bedre presisjon enn tilfellet var.

Når det gjelder bøtenes størrelse og/eller utforming av inndragning, fant statsadvokatene to forelegg som var avgjort etter havressursloven og hvor botens størrelse ikke stod i riktig forhold til forholdets art og grovhet m.v.

Til sammen 21 forelegg var på undersøkelsestidspunktet vedtatt av den siktede. Av de øvrige 29 sakene, var det 5 saker hvor forelegg var utferdiget tidligere enn 1. september, og som statsadvokatene tenker burde vært undergitt fortsatte tiltak, slik som puring eller forkynnelse av forelegg for den siktede, ev. oversendelse til domstolen til pådømmelse.

Samlet vurdering, hvor antallet saker ble bedømt som enten ikke tilfredsstillende, nøytralt eller tilfredsstillende, alt fordelt på hovedtema, fremstår etter dette som følger:

	I	N	T
Vurdering av sakens prioritering		2	48
Omfanget av og kvaliteten på etterforskingen		3	47
Vurdering av sakens framdrift	1	3	46
Vurdering av den påtalemessige oppfølgingen	3	6	41
Ev. vurdering av oppfølging etter forelegg?		5	45

Dette betyr i korte trekk at statsadvokatene i det alt vesentlige har funnet politidistriktets håndtering av straffesaker - som avgjøres med forelegg - som tilfredsstillende. Dette foranlediger slik ingen ytterligere kommentarer eller oppfølgingspunkter nå, ut over å vise til kommentarene foran.

5. Oppsummering

Statsadvokatenes gjennomgang av straffesaksbehandlingen viser at Finnmark politidistrikt i det alt vesentlige fortsetter å levere meget tilfredsstillende resultater for straffesaksbehandlingen.

Straffesaksutviklingen er under god kontroll, oppklaringsandelen er meget høy, saksbehandlingstiden er kort og restansene er under meget god oppfølging og kontroll. De inntrykk som fremkommer av nøkkeltall for politidistriktet, bekreftes gjennom de samtaler og møter som er gjennomført under inspeksjonen.

Statsadvokatene legger atter til grunn at politidistriktet i det alt vesentlige holder et gjennomgående høyt nivå på kvaliteten i straffesaksbehandlingen, hvilket bekreftes gjennom

årets KU20 for Finnmark politidistrikt og den nå gjennomførte kvalitetsgjennomgangen for de 50 siste straffesakene som er avgjort med forelegg.

Statsadvokatene legger atter til grunn at politidistriktet har tilfredsstillende organisering, evne og kapasitet til å gjennomføre etterforskning i de mest alvorlige straffesakene, herunder gjennomføring av etterforskning og påtalehåndtering av straffesaker som krever særskilt metodebruk.

Samlet taler dette til det beste for tiden som kommer. Utfordringen nå blir å opprettholde de gode resultatene.

Det vises for øvrig til kommentarene foran og til de særskilte kommentarer, tilbakemeldinger og vurderinger som nevnt..

Troms og Finnmark statsadvokatembeter ønsker samtidig å takke for meget god og særdeles velvillig mottakelse fra politidistriktets side under gjennomføringen av inspeksjonen.

Gjenpart av dette brev sendes som vanlig Riksadvokaten og Politidirektoratet til orientering.

Lars Fause
førstestatsadvokat

Kirsti Jullum Jensen
statsadvokat

Gjenpart: Riksadvokaten
Politidirektoratet

Vedlegg: 4